

	<p align="center">Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Природничо-економічний факультет Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи</p>
	<p align="center">Силабус освітнього компонента «ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ»</p> <p>Освітня програма: Туризм (мова навчання – українська) Першого (бакалаврського) рівня Спеціальність: J3 Туризм та рекреація Рік навчання: 1 Семестр: 1</p>
<p>Викладач</p> 	<p>Задорожнюк Андрій Борисович Посада: доцент кафедри історії України Науковий ступінь: кандидат історичних наук Вчене звання: доцент E-mail: zadorozhniuk@kpnu.edu.ua Профайл викладача: http://history.kpnu.edu.ua/zadorozhniuk/ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-2369-9235</p>
<p>Лінк на освітній контент</p>	<p>https://moodle.kpnu.edu.ua/enrol/index.php?id=436</p>
<p>Консультації</p>	<p>вівторок 15.00–16.00 Місце проведення консультацій – історичний факультет. Онлайн-консультації: Viber, Google Meet</p>
<p>Статус освітнього компонента</p>	<p>Обов'язковий освітній компонент загальної підготовки</p>
<p>Форми здобуття вищої освіти</p>	<p>Денна.</p>
<p>Моделі організації освітнього процесу</p>	<p>Традиційна, дистанційна, змішана організація освітнього процесу</p>
<p>Що будемо вивчати?</p>	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни: полягає у формуванні у студентів цілісних, системних знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів у різні періоди вітчизняної історії; вміння їх аналізувати, узагальнювати, виділяти основні тенденції і закономірності перебігу історичних подій, виявляти причинно-наслідкові зв'язки; уміти критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; володіти науковою термінологією й користуватися нею; розглядати суспільні явища в розвитку і конкретно-історичних умовах.</p>
<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p>Основними завданнями вивчення курсу є: - розкрити наукову періодизацію історії України, зміст основних періодів української історії, визначальні події та явища, при цьому виважено підходити до оцінок історичних подій та особливостей розвитку регіонів держави;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - вивчити особливості формування та розвитку національного державотворення, значення боротьби українського народу за її відродження та збереження основні напрямки розбудови української суверенної держави; - висвітлити історію соціально-економічного та політичного розвитку України, стан сучасного розвитку та перспективи ринкової трансформації економіки України; - визначити роль і місце в історії України видатних історичних осіб; - показати роль української держави в системі міжнародних відносин. 		
Як можна використати набуті компетентності?	<p>Інтегральна компетентність: Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методик системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні та спеціальні компетентності:</p> <p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК 28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці</p>		
Яких результатів можна досягнути?	<p>ПРН 02 Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПРН 14 Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.</p>		
Передумови вивчення освітнього компонента	Знання шкільного курсу історії.		
Обсяг освітнього компонента	найменування показників	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання	1	1
	Семестр	2	1-2
	Кількість кредитів ЄКТС	кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС
	Загальний обсяг годин		150

	Кількість аудиторних годин		50
	Лекційні заняття		30
	Практичні заняття		20
	Самостійна та індивідуальна робота		100
	Лабораторні заняття		
	Форма підсумкового контролю		екзамен
Політика освітнього компонента	<p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbJlXLVVQSDZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg).</p> <p>Відвідування занять. Очікується, що здобувачі освіти відвідають усі лекційні та практичні заняття. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view) та етичних норм поведінки</p> <p>Неформальна освіта. Визнання результатів навчання окремих тем курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view).</p> <p>Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.</p>		

Зміст освітнього компонента	<p>Тема 1. Вступ до курсу «Історія та культура України»</p> <p>Тема 2. Первісне суспільство та перші державні утворення на території України</p> <p>Тема 3. Київська та Галицько-Волинська держава</p> <p>Тема 4. Українські землі під владою іноземних держав.</p> <p>Тема 5. Українська національна революція XVII ст.</p> <p>Тема 6. Українське козацтво у вітчизняній історії.</p> <p>Тема 7. Українські землі в складі Російської та Австро-Угорської імперій</p> <p>Тема 8. Україна в період Першої світової війни та Української революції 1917-1920 рр.</p> <p>Тема 9. Україна у міжвоєнний період (20-30-ті рр. XX ст.)</p> <p>Тема 10. Україна в роки Другої світової війни.</p> <p>Тема 11. Українська РСР у 1945-1991 рр.</p> <p>Тема 12. Україна у добу державної незалежності</p> <p>Тема 13. Російсько-українська війна.</p>
Технічне й програмне забезпечення	<p>Вивчення навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point.</p>
Інформаційне забезпечення	<p>Рекомендована література:</p> <p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Величко О.Б., Розовик О.Д. Історія України та української культури: Навчальний посібник. В 27 (у конспективному викладі). К.: МЕДПРИНТ, 2023. 192 с . 2. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. 5-е вид. Київ: Портал, 2022. 516 с. 3. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Видавництво: КДС, 2023. 496 с. 4. Плохій С. Російсько-українська війна. Повернення історії. Видавництво: КСД, 2023. 400 с. 5. Історія України з найдавніших часів до початку XXI ст.: навч. посібн. / О.А. Бакалець. К.: Каравела, 2022. 584 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аркас М. Історія України-Русі. Видавництво: Наш Формат, 2020. 436 с. 2. Брехуненко В., Смерека Б. Історичні межі України та сучасні кордони українським коштом". ФОП Брехуненко Н.А., 2025. 244 с. 3. В'ятрович В. Україна. Історія з грифом «Секретно». Видавництво: КСД, 2025. 512 с. 4. В'ятрович В. Нотатки з кухні «переписування історії». Видавництво: Наш формат, 2021. 528 с. 5. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації XIX-XX ст. Видавництво Yakaboo Publishing., 2024. 656 с. 6. Грушевський М.С. Нарис історії українського народу. Видавництво: КСД, 2022. 576 с. 7. Гуржій О. Західна Європа та Гетьманщина в середині XVII-XVIII ст.: соціально-економічні аналогії, закономірності, специфіка. Видавництво: Інститут історії України. К., 2021. 128 с. 8. Історія України від діда Свирида. Книга перша. Видавець Сіласва О.В., 2025. 272 с. 9. Кралюк П. Історія України «без брому». Розвиток державності на

українських землях. Видавництво: Фоліо, 2025. 424 с.

10. Малкович І. Анна Ярославна: Київська князівна — королева Франції. Видавництво: А-ба-ба-га-ла-ма-га, К., 2023. 56 с.

11. Огієнко І. Дохристиянські вірування українського народу. Видавництво: Центр навчальної літератури, К., 2020. 320 с.

12. Семенюк С. Правдива історія України-Русі. Видавництво: Література та мистецтво, 2022. 312 с.

13. Щоткіна К. Хроніки Томосу. Своя церква. Видавництво: Vivat. Харків, 2019. 301 с.

14. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків. В 3-х книгах. Видавництво: Фоліо. К., 2023. Плохій С. Російсько-українська війна: повернення історії. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. 400 с.

15. Плохій С. «The Russo-Ukrainian War (standart)». Видавництво Penguin Books. 2023. 416 с.

16. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX – XX ст. К.: Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.

17. Задорожнюк А.Б., Копилов С.А. Український собор: минуле і сучасність (історичний нарис). Кам'янець-Подільський: Рута, 2018. 64 с.

18. Колісник-Гуменюк Ю.І. Історія України та української культури: Інтерактивні методи навчання. Навчально-методичний посібник. Львів: Простір-М, 2023. 73 с.

Система оцінювання результатів навчання

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view.

- Поточний контроль здійснюється на кожному занятті в межах змістового модулю, має навчальний характер, може проводитися в формі усного (письмового) опитування, співбесіди, виконання практичних та тестових завдань.
- Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ		Екзамен	Сума
Поточний контроль	МКР	40	100 балів
30	30		

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів на навчальних заняттях

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view)

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до

«Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).

З критеріями оцінювання за усіма видами роботи можна ознайомитися у робочій програмі за покликанням

<https://drive.google.com/file/d/1bIKMeDQNhh6jvFIXcjpXNziHJuVdJR5H/view?usp=sharing>

Поточне оцінювання здійснюється на підставі якісного аналізу теоретичних знань здобувача вищої освіти, виконання студентом практичних завдань та самостійної роботи. Враховується рівень сформованості програмних компетентностей навчання, що містяться в ОПП.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях – 12 балів.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачу освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів. Здобувач освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Якщо здобувач освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульну контрольну роботу (МКР), або отримав менше ніж 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного і/або модульного контролю та не допускається до складання екзамену.

Критерії оцінювання результатів навчання на навчальних заняттях **Самостійна робота**

Організація та оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (<https://drive.google.com/file/d/1Dzh4W6JnffoEkRh30ks795Q2yKBHFqjb/view>)

Самостійна робота передбачає опрацювання матеріалу лекційних занять, попередню підготовку до семінарських занять; виконання завдань і вправ в позааудиторний час; самостійне вивчення окремих теоретичних питань курсу; підготовку до написання модульної контрольної роботи; підготовка до складання екзамену.

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на семінарських заняттях та консультаціях. Оцінка за самостійну роботу є складовою загальної оцінки, що виставляється здобувачеві за поточний контроль.

Контроль за самостійною роботою здійснює викладач на семінарських

заняттях. Оцінка за самостійну роботу є складовою загальної оцінки, що виставляється здобувачеві за поточний контроль.

Модульна контрольна робота

Вивчення змістового модуля завершується написанням модульної контрольної роботи.

Мета її написання – виявити знання і вміння з дисципліни, рівень професійного мислення майбутніх спеціалістів, сформованість у них професійно-ціннісних орієнтацій, індивідуальний стиль, творчість і самостійність у виконанні.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі.

Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Тестові завдання оцінюються у 1 бал за кожну правильну відповідь. Відповіді на теоретичні та практичні питання модульної контрольної роботи оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Рівні навчальних досягнень	Характеристика знань і умінь здобувача
високий рівень 28-30	Здобувач вищої освіти у відповідях на варіант МКР демонструє глибокі знання з освітнього компоненту, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, наводити необхідні приклади, логічно та послідовно формулює текст відповідей на поставлені завдання. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
достатній рівень 23-27	Результати відповідей здобувача вищої освіти на варіант МКР відповідають тим самим вимогам, що й для високого рівня, але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження своїх думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
середній рівень 18-22	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання МКР, не вміє достатньо

	обґрунтувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
початковий рівень 0-17	Відповіді здобувача вищої освіти на варіант МКР не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вмів логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої судження, плутається у розумінні категоріального апарату тощо. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.

Екзамен

Семестровий екзамен – це форма підсумкового семестрового контролю рівня сформованості компетентностей на основі засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як окремий контрольний захід. Семестровий екзамен здобувачі вищої освіти складають під час екзаменаційних сесій.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив

оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях; не виконав або виконав МКР, завдання

самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компонента зарезультатами поточного контролю, не допускається до екзамену.

Здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60% від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додають, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компонента FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи:

Тестові завдання оцінюються у 1 бал за кожну правильну відповідь. Відповіді на теоретичні та практичні питання екзамену оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Рівні навчальних досягнень	Характеристика знань і умінь здобувача
-----------------------------------	---

	<p>високий рівень 36-40 балів</p>	<p>Здобувач виявляє глибокі фундаментальні знання теорії, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.</p>
	<p>достатній рівень 30-35 балів</p>	<p>Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для високого рівня, але він допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу. Здобувач уміє наводити власні приклади на підтвердження своїх думок. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.</p>
	<p>середній рівень 24-29 балів</p>	<p>Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень дисципліни, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; викладає матеріал непослідовно. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.</p>
	<p>початковий рівень 0-23 балів</p>	<p>Якщо здобувач виявляє незнання окремих частини вивченого матеріалу, вибірково не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач неспроможний виконати стандартні завдання навіть після спрямувальних питань викладача. Під час підготовки до відповіді (або в процесі відповіді) наявні ознаки академічної недоброчесності.</p>
<p>Локація</p>	<p>Згідно з розкладом: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/</p>	